

Barevný podzim a zelená skla, část druhá

Barevný konec října a zelená skla na polích nás, jak už jsem avizoval v prvním díle, inspirovaly k další expedici. Tentokráté však zdaleka nešlo jen o hledání zelených tektitů, ale mimo jiné o úžasný astronomický zážitek pod jihočeskou temnou oblohou, která nám (mně a Petru Komárkovi) přinesla hned dva výrazné pohledy na nebe. V pátek v noci, po jedinečné besedě s Karlem Pacnerem (známým publicistou a spisovatelem), která proběhla ve Velkém sále DDM Delta v Pardubicích 24. října, jsme nasedli do tiše vyčkávajícího Peguota 205 a s poloplným plynem vyrazili k jihu ...

Tentokráté nás v předem domluvené chalupě pana Vaclíka čekalo neuvěřitelné milé překvapení. On s rodinou se totiž vydal na prodloužený víkend do šumavských krajin a s velkou laskavostí nám nechal chalupu pro sebe. To by ještě nebyl tak světoborný tah v porovnání s tím, jak detailně se o nás i za své nepřítomnosti postaral. Jeho žena nám na stole nechala výsostný jablečně-ořechový závin a řezy čehosi, co připomínalo medovník, ale chutnalo ještě mnohem lépe. V kamnech pak bylo připravené dříví na podpal, venku nasekané dříví a na poličce dva hrnky nachystané k přípravě čaje. Zlatý pan Vaclík.

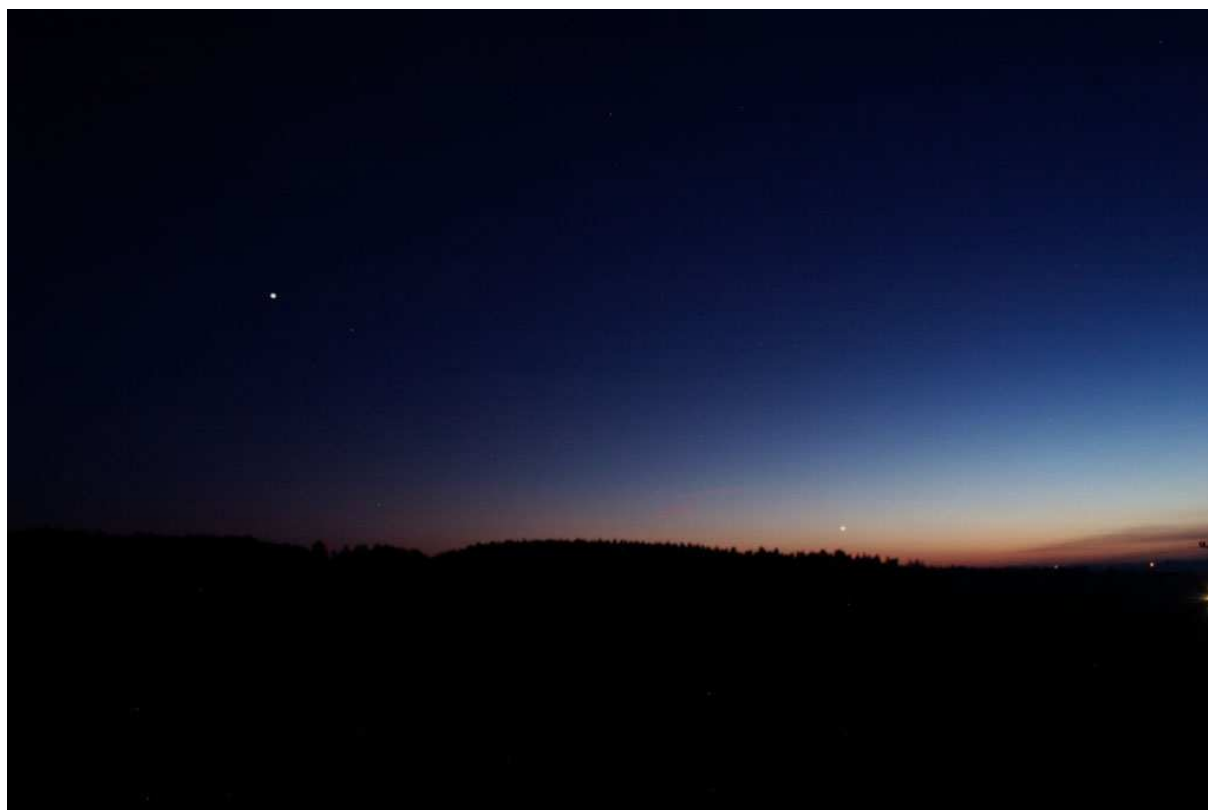
V sobotu 25. října se nám s vltavíny moc nezadařilo. Únavná cesta nás donutila spát až téměř do jedenácté, posléze jsme se vydali na osvědčenou lokalitu Ločenice-Nesměň-Chlum, ale výsledkem půldenního pátrání byl jen malý střípek nedaleko pískovny, který mi v ruku spočinul krátce před západem Slunce. Den byl ale svěží a slunečný a k radosti nás obou k nám přišel na pole na návštěvu přítulný vlčák (tedy spíš ona), který patrně měl vypadat a štěkat hrozivě (neboť přiběhl právě z té pískovny), ale moc se mu nechtělo. Takže den sice bez většího úlovku, ale s mazlivým psem hlídačem, na kterého zdaleka nebylo zapotřebí použít voňavé klobásy.

Purpurový soumrak ze statku pana Vaclíka. Foto: Petr Komárek.

Ze zmíněných dvou výrazných pohledů na oblohu přišel právě po západu Slunce jeden z nich. Jak jsme za soumraku dorazili do chalupy, nebe se na asi 15 minut zabarvilo do tajemné purpurové záře a nebyť toho, že jsem zjista tušil, co je to zač, asi by nebyl důvod tuto událost fotograficky zvěčnit. Petr však pobral svou techniku a ze stativu začal pořizovat nádherné barevné snímky s panoramatem osady pana Vaclíka, na kterých se nad střechou a branami rozkládal ten netradiční barevný závoj. Bez zdrojů mi bylo jasné (a to taky proto, že už to trvá třetí den), že nejde o nic jiného, než sopečným prachem obohacená soumráčná obloha. Jistě si vzpomínáte, že ze 7. na 8. srpna letošního roku došlo k erupci aljašské sopky Kasatoschi. No, a vulkanický prach se po různých vlnách projevuje v zemské atmosféře v podstatě nad celou severní zemskou polokoulí.

V neděli 26. října jsme zvolili den pojízdny. Z mapek jednoho vášnivého hledače vltavínů jsem vytipoval několik lokalit, kde jsme ještě nebyli, a tam jsem taky vyrazil. Počínalo to návštěvou lokality v Plavu, Heřmani, dále přes Kamenný Újezd (kde už z lokality nezbylo nic než louka) do Milíkovic (bohužel zarostlých) zpátky do oblasti Chlumu, Svatého Jána a Besednice. Projeli jsme celý den, prohledali snad ary polních ploch, ale bezvýsledně. Nakonec, pro tu srandu, jsme se dokonce vydali hledat starou besednickou cihelnu, která už ani na nových mapách není, ale její okolí prý vltavíny oplývá. Začalo se stmívat a k našemu překvapení cesta k cihelně nebyla vůbec jednoduchá. Vedla přes různé obory (oplocené; k Petrově překvapení pod elektrickým proudem), minimočály a velkou louku, kde se nás permanentně lekaly srnky. Ano, našli jsme ji. Ale jen tu cihelnu. Suchá pole nám tedy ani dnes nepřinesla víc než procházku.

Jupiter (vlevo uprostřed) a Venuše (vpravo nad obzorem) po západu Slunce. Foceno z lokality Pašínovice na příjezdové cestě. Foto: Petr Komárek.

Po západu Slunce však, při neslastném a zamlženém auto-loudání se do chalupy, přišel ten druhý výrazný pohled. Ze západního obzoru se zvedala nehezka, ale zatím vzdálená fronta. Ale když se člověk na odkrytém prostranství podíval k jihozápadu, nádherně tam na sebe upozorňovala jemně třepetající se Venuše a výš nad (spíš) jižním obzorem ji doplňoval Jupiter. O to krásnější to bylo pokoukání při vědomí, že za měsíc a pár dní tahle tělesa budou dělit jen 2° a ještě ke všemu se do toho vmísí Měsíc ve fázi srpku a popelavým svitem Venuši zakryje. To vše kolem půl šesté 1. prosince 2008. Tak snad se počasí na ten den umoudří.

Aby toho málo nebylo, čistý vzduch a jihočeská podhorská oblast nám předvedly Mléčnou dráhu v plné kráse. Podmínky byly natolik úchvatné, že když jsem pak nesl v náručí do chalupy dříví, musel jsem se zastavit jak poutník bez lucerny a koukat minuty do nebe. U galaxie M31 v Andromedě nebyl pochyb, že jde o galaxii, ale namátkou se dala periferním viděním spatřit i M33 v Trojúhelníku. A to už hvězdáři uznají, že není jen tak.

Krásné hvězdné nebe nad osadou pana Vaclíka. Vlevo nahoře září Vega, vpravo uprostřed Altair, vysoko nad ním souhvězdí Delfína a je patrný i náznak mračen Mléčné dráhy. Foto: Petr Komárek

Pondělí 27. října. Je čas odplaty. Svůj velký dík dáváme najevo panu Vaclíkovi sadou skromných pardubických perníků, tištěnou verzi prvního dílu těchto dvou článků a jako neodmyslitelný bonus mu Petr seká dříví a já uklízím popel z obou kamen, které nám tak svorně přichystal. Poslední kontrola, aby náhodou chalupa naší vinou neshořela, osadu zamykáme, klíče jdou na domluvenou skryš a Petr při pohledu na zataženou oblohu jen steskně prohlašuje: „Tak jedem domů?“ Já, musím se přiznat, jsem při vzpomínce na první opravdový vltavínový neúspěch o tom v tom okamžení

zapřemýšlel. Ale ne. Ještě jsem si chtěl ověřit jednu teorii a navíc ne nevzdávám tak snadno ...

Konečně vltavín! Takže přeci jen rostou. Foto: Petr Komárek.

A to jsem ale netušil, že ta teorie mi dneska přinese (byť žel jenom mně) opravdovou vltavínovou žeň. Neradno dlouho popisovat, prostě má teorie vyšla. Část lokality Ločenice-Nesměň-Chlum má své tajemství, které pochopí jen ten, kdo tam jezdí často (nebo ten, kdo se se mnou potká – veřejně v článku se o to tajemství nepodělím). Má chyba, že jsem tento kus lokality narychlo odsoudil v minulých dnech kvůli stovkám stop předchozích hledačů. Skutečně stopa vedle stopy, někdy se i křížily. Avšak jakmile přišel první malý nález (provokativně nedaleko jámy, kde se v době mého povrchového skenování pole promenádovali dva kopáči a nelegálně těžili ostošest), začalo tím dodnes nepochopitelné a nezapomenutelné 4-hodinové období skutečné hledačské žně. Během ní jsem objevil krásných 11 kousků, mezi něž patří nepoškozená a skutečně „šperková“ 3-cm dlouhá kapka. Mával jsem i na Petra, který hledal opodál, kde to k nějakému nálezu bylo skutečně daleko. On ale znaven šel zpět do auta na chvíli spát. Tak aspoň za mě - díky přírodo!